

Økologisk eller konvensjonell kornproduksjon – lønnsomhets- vurderinger

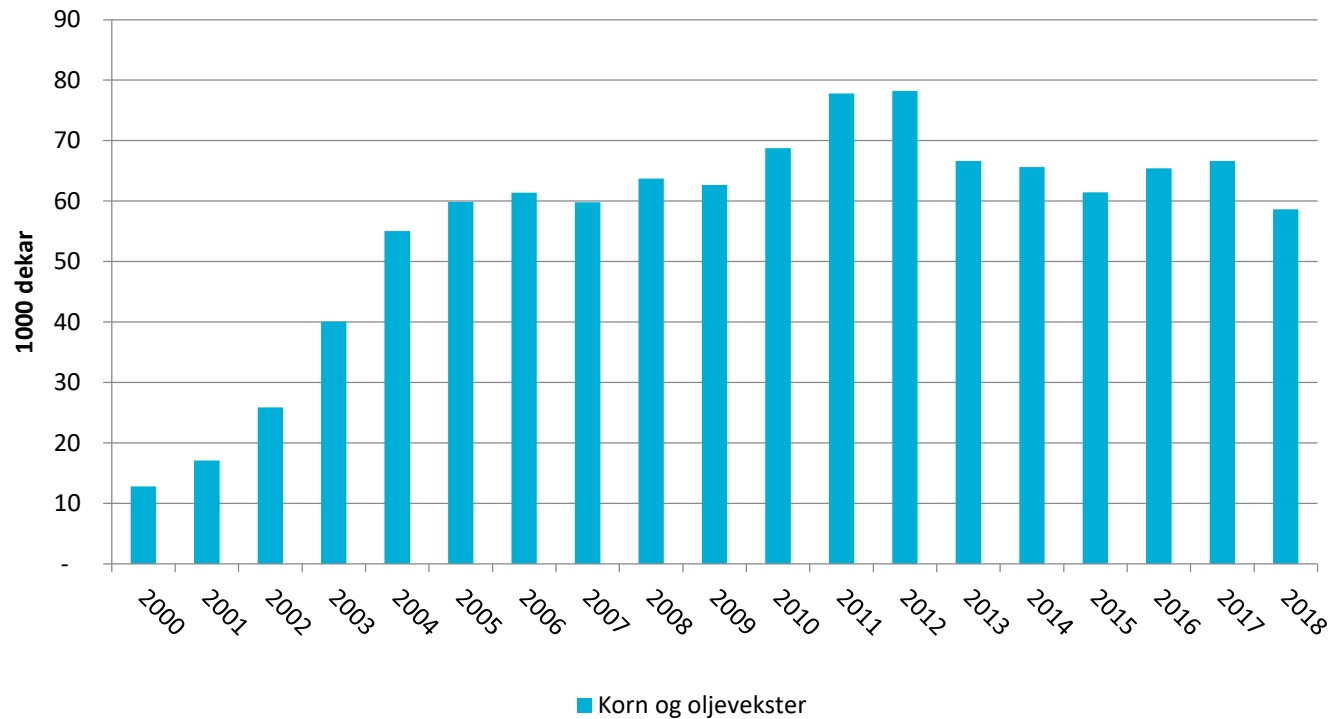
Ole Henrik Lauritzen, rådgiver økonomi og
konvensjonell kornprodusent.

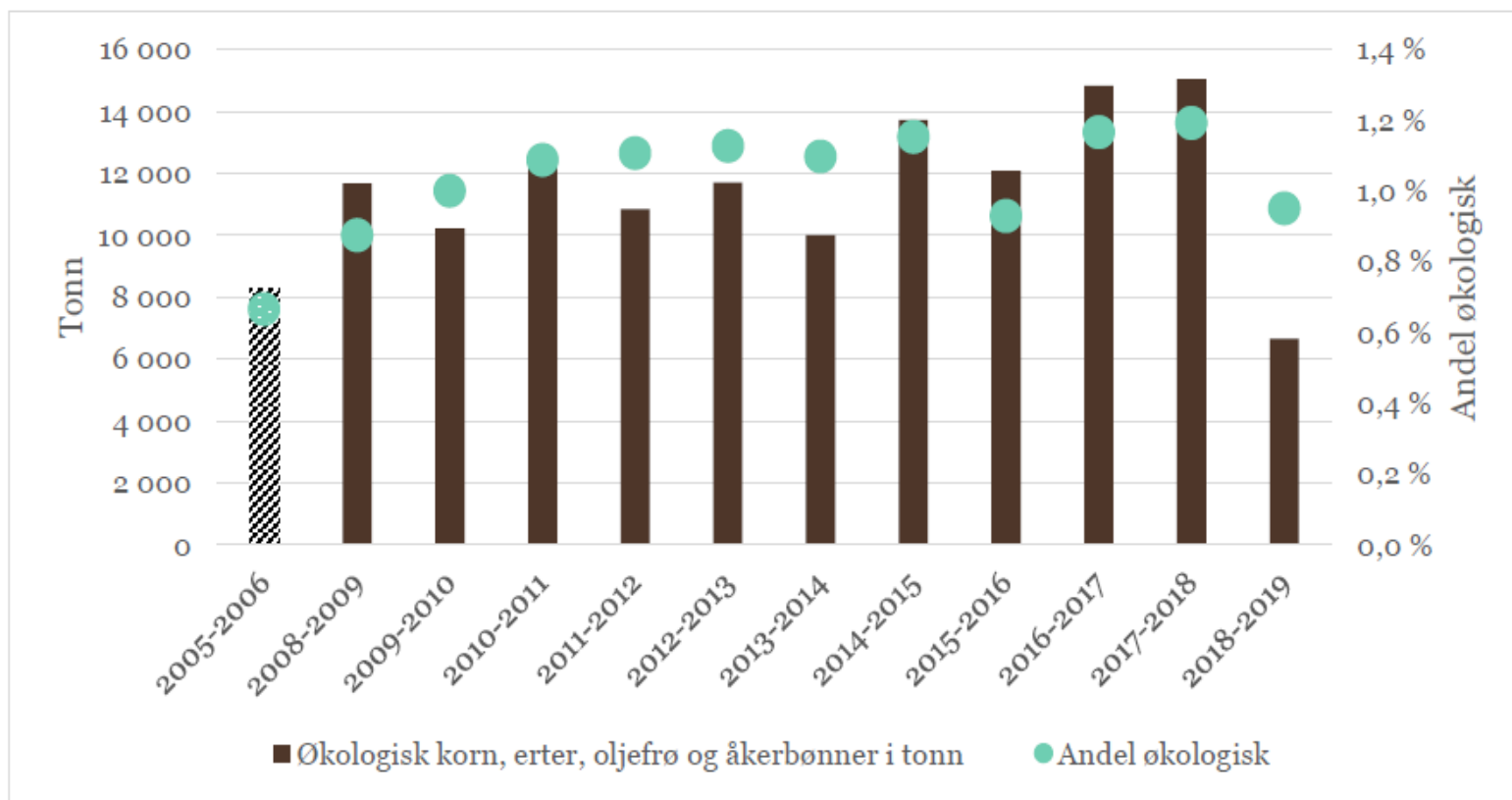
**Norsk
Landbruksrådgiving**

Økologisk kornareal - utvikling

- Kilde Debio

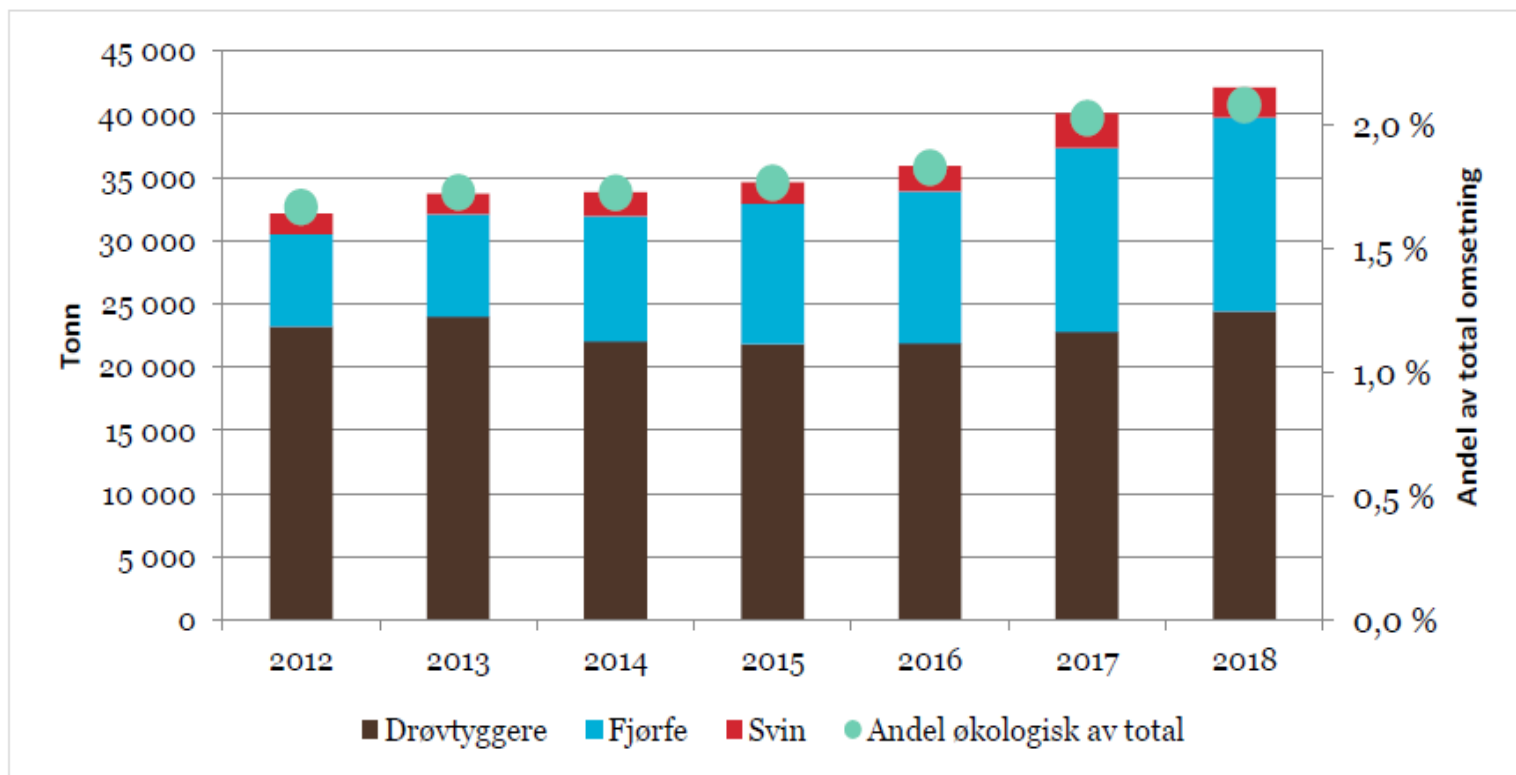

Økologisk korn mengde levert

Figur 10: Levert mengde økologisk korn, erter, oljefrø og åkerbønner, og andel økologisk av totalt innveid mengde, siste ti år. Tall per 22.8.2019

Omsetning økologisk kraftfor

Figur 12: Omsetning av økologisk kraftfôr per fôrslag, og andel økologisk av total kraftfôrromsetning, 2012–2018. Tonn

Kilde: Landbruksdirektoratet

Forutsetninger konvensjonelt

- Målpriser
- Utgangspunkt i valgt konvensjonelt avlingsnivå
- Grunngjødsling fullgjødsel 22-3-10
- Delgjødsling OPTI-NS 27-0-0 (4S)
- Høstpris gjødsel
- Høsthvete, matkvalitet 6 av 10 år
- Vårhvete, matkvalitet 5 av 10 år

Forutsetninger økologisk

- Målpriser
- Ikke tilgang på husdyrgjødsel
- Pelletert organisk fjørfegjødsel 8K 8-3-5
- 1/3 av arealet i kløverrik eng - grønngjødsel
- Avlingsnivå middels/moderat (Østfold)
- Avling fastsatt i % av konvensjonell avling
- Høstspelt, matkvalitet 7 av 10 år

Økologisk fullgjødning

- Grønn gjødning 8K 8-3-5 eller 5-3-2
- Organisk
- Kylling- og hønsegjødning, kjøttbenmel ...
- Fungerer i kombimaskin – begrenset mengde
- Sentrifugalspreder
- Delgjødning- krevende med nedmolding for virkning
- Pris grønn gjødning 8K 8-3-5, kr. 2,65 per kg
- Pris grønn ØKO NPK 5-3-2, kr. 2,25 per kg

Tilbudspriser nov. 2019 Grønn gjødning

Vekstskifte konvensjonelt

År	Stalljordet 100 daa	Tappen 100 daa	Vestenga 100 daa
2019	åkerbønner	hvete	bygg
2020	hvete	bygg	åkerbønner
2021	bygg	åkerbønner	hvete
2022	havre	hvete	bygg
2023	hvete	bygg	havre
2024	bygg	havre	hvete
2025	åkerbønner	hvete	bygg

Vekstskifte økologisk

År	Stalljordet 100 daa	Tappen 100 daa	Vestenga 100 daa
2019	grønngjødsling	åkerbønner	havre
2020	grønngjødsling	spelt/gjenlegg	spelt
2021	havre	grønngjødsling	åkerbønner
2022	spelt	grønngjødsling	spelt/gjenlegg
2023	åkerbønner	havre	grønngjødsling
2024	spelt/gjenlegg	spelt	grønngjødsling
2025	grønngjødsling	åkerbønner	havre

Pristillegg økologisk korn

I tillegg til gjeldende noteringspris ved mottaksanlegget utbetaler Felleskjøpet et økotillegg

- Mathvete kr 1,51 pr. kg
- Matrug kr 1,11 pr. kg
- Fôrhvete kr 1,51 pr. kg
- Fôrrug kr 1,31 pr. kg
- Bygg kr 1,51 pr. kg
- Havre kr 1,31 pr. kg
- Rughvete kr 1,41 pr. kg

Kilde: Fk-kornguide 2019/2020

Pristillegg økologisk korn (forts.)

I tillegg til gjeldende noteringspris ved mottaksanlegget utbetaler Felleskjøpet et økotillegg

- Erter kr 1,31 pr. kg
- Åkerbønner kr 1,30 pr. kg
- Oljefrø kr 1,41 pr. kg
- Spelthvete, mat kr 4,50 pr. kg
- Spelthvete, fôr kr 0,70 pr. kg

Kilde: Fk-kornguide 2019/2020

Valgte avlingsforskjeller

Kornart	Avling	Avling	Redusert	Redusert
	Konvensjonell	Økologisk	avling kg	avling %
Vårhvete	500	350	150	30
Høsthvete/ øk. Rughvete	700	385	315	45
Høstrug	700	420	280	40
Bygg	500	350	150	30
Havre	550	413	138	25
Åkerbønner	400	360	40	10
Erter	400	360	40	10

Dekningsbidragskalkyle for åkerbønner

	Konvensjonelt				Økologisk, 90% avling			
	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt
Salgskorn, målpris	400	4,62		1 848	360	5,92		2 131
Kostnadsart:								
Såkorn	30	9,99	300		30	15,64	469	
Fullgjødsel	0	3,79	-				-	
Kalksalpeter /husdyrgjødsel	0	2,77	-				-	
Kalking	30	1,60	48		15	1,60	24	
Ugrasmiddel	1	58,00	58				-	
Soppmiddel	1	50,00	50				-	
Stråforkorter	0	-	-				-	
Insekt	0	-	-				-	
Andre innsatsfaktorer			-		0	80,00	-	
Andre innsatsfaktorer			-				-	
Tørking korn	400	0,30	120		360	0,30	108	
Frakt korn	400	0,11	44		360	0,11	40	
Sum variable kostnader			620				641	
Dekningsbidrag				1 228				1 490

Avling i økologisk i prosent av konvensjonelt	90 %
Pris på åkerbønner	4,62 kr/kg
Merpris for økologisk	1,30 kr/kg

Dekningsbidragkalkyle for havre

	Konvensjonelt				Økologisk, 75% avling			
	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt
Målpris, salgskorn	550	2,70		1 485	413	4,01		1 656
Kostnadsart:								
Såkorn	22	6,14	135		22	7,77	171	
Fullgjødsel 22-3-10/grønn gjødsel øko 8K	55	3,79	208		70	2,65	186	
OPTI-NS 27-0-0 /husdyrgjødsel	0	2,67	-				-	
Kalking	30	1,60	48		15	1,60	24	
Ugrasmiddel	1	25,00	25				-	
Soppmiddel	0	9,00	-				-	
Stråforkorter	1	12,00	12				-	
Insekt	0	12,00	-				-	
Fangvekst			-		0,5	80,00	40	
Andre innsatsfaktorer			-				-	
Tørking korn	550	0,15	83		413	0,15	62	
Frakt korn	550	0,11	61		413	0,11	45	
Sum variable kostnader			572				528	
Dekningsbidrag				913				1 128

Avling i økologisk i prosent av konvensjonelt	75	%
Avregningspris havre	2,70	kr/kg
Merpris for økologisk	1,31	kr/kg

Tilskuddsordninger – Jordbruksavtalen sone 1

RMP-tilskudd er ikke med i oversikten under (tilskudd for fangvekster og plogfri jordarbeiding).

Tilskudd	Øko	Øko	Konv.
kr per dekar	grønngj.	kornp.	kornp.
Arealtilskudd sone 1		208	208
Kulturlandskapstilskudd	166	166	166
Økologisk kornproduksjon		375	
Grønngjødsling	500		
	666	749	374

DB-kalkyle havre med utgangspunkt i likt DB inkludert tilskudd for økologisk produksjon

	Konvensjonelt 188 %				Økologisk avling 53 %			
	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt	Mengde	Pris	Per dekar	Inntekt
Salgskorn målpris	790	2,70		2 135	420	4,01		1 684
Kostnadsart:								
Såkorn	22	6,14	135		22	7 77	171	
Fullgj. 22-3-10/grønn gjødsel øko 8K	55	3,79	208		70	2,65	185	
OPTI-NS 27-0-0 /husdyrgjødsel	0	2,67	-				-	
Kalking	30	1,60	48		15	1,60	24	
Ugrasmiddel	1	25,00	25				-	
Soppmiddel	0		-				-	
Stråforkorter	1	13,00	13				-	
Insekt	0	12,00	-				-	
Fangvekst			-		0,5	80,00	40	
Grønngjødsling økologisk			-				-	
Tørking korn	789,6	0,07	55		420	0,07	29	
Frakt korn	789,6	0,11	87		420	0,11	46	
Sum variable kostnader			571				495	
Dekningsbidrag				1 621				1 189
Tilskudd økologisk kornproduksjon								375
Likt DB				1564				1564

konvensjonelt i prosent av økologisk	188	%
Pris havreavling	2,70	kr/kg
Merpris for økologisk	1,20	kr/kg

Hvordan lykkes med økologisk?

- Høy motivasjon
 - Bygge kunnskap
 - God jordkultur
 - Plogfri jordarbeiding
- fungerer det i økologisk dyrking?
- Kontroll med ugras før omlegging – en forutsetning!
 - utfordringer med ugras: Pløying, annen jordarbeiding
 - Du må tåle å se litt ugras
 - God agronom = god økolog?

De store spørsmålene.....

- Diesel (pløying) eller Roundup?
- Bedriftsøkonomi - eller større bidrag til matforsyning på kort sikt?
- Hvordan virker plantevernmidlene inn på jordlivet – her finnes lite forskning?
- Hva er bærekraftig på lang sikt? Hvordan utvikler humusinnholdet seg i min jord?

**Takk for
oppmerk-
somheten!**

